

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
 أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ (10)
 قَالُوا رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَ أَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا
 بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ (11) ذَلِكَ بِأَنَّهُ
 إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَ إِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا
 فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (12) هُوَ الَّذِي يُرِيكُم
 آيَاتِهِ وَ يُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَ مَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا
 مَنْ يُنِيبُ (13) فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ
 كَرِهَ الْكَافِرُونَ (14) رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ
 يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
 لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ (15) يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَى
 عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ

الْقَهَّارِ (16) الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا
 ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (17) وَ أَنْذَرَهُمْ
 يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطِمِينَ مَا
 لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ (18) يَعْلَمُ
 خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ (19) وَاللَّهُ
 يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
 بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (20)

The Unbelievers will be addressed: "Greater was the aversion of Allah to you than (is) your aversion to yourselves, seeing that ye were called to the faith and ye used to refuse." They will say: "Our Lord! Twice hast Thou made us to die, and twice hast Thou given us life! Now have we recognised our sins: Is there any way out (of this)?" (The answer will be:) "This is because, when Allah was invoked as the only (object of worship), ye did reject faith, but when partners were joined to Him, ye believed! The Command is with Allah, most high, most great!" He it is Who showeth you his signs, and sendeth down sustenance for you from the sky: but only those receive admonition who turn (to Allah). Call ye, then, upon Allah with sincere devotion to Him,

even though the unbelievers may detest it. Exalted is He in His attribute. (He is) the Lord of the throne: by His Command doth He send the Spirit (of inspiration) to any of His servants he pleases, that it may warn (men) of the day of mutual meeting,- The day whereon they will (all) come forth: not a single thing concerning them is hidden from Allah. Whose will be the dominion that day?" That of Allah, the one the overpowering! That day will every soul be requited for what it earned; no injustice will there be that day, for Allah is swift in taking account. Warn them of the day that is (ever) drawing near, when the hearts will (come) right up to the throats to choke (them); no intimate friend nor intercessor will the wrong-doers have, who could be listened to. (Allah) knows the treachery of the eyes, and all that the hearts (of men) conceal. And Allah will judge with (justice and) truth: but those whom (men) invoke besides Him, will not (be in a position) to judge at all. Verily it is Allah (alone) Who hears and sees (all things).

جن لوگوں نے کفر کیا ہے، قیامت کے روز اُن کو پکار کر کہا جائے گا "آج تمہیں

جتنا شدید غصہ اپنے اوپر آ رہا ہے، اللہ تم پر اُس سے زیادہ غضب ناک اُس وقت

ہوتا تھا جب تمہیں ایمان کی طرف بلایا جاتا تھا اور تم کفر کرتے تھے۔" وہ کہیں

گے "اے ہمارے رب، تو نے واقعی ہمیں دو دفعہ موت اور دو دفعہ زندگی دے

دی، اب ہم اپنے قصوروں کا اعتراف کرتے ہیں، کیا اب یہاں سے نکلنے کی بھی

کوئی سبیل ہے؟" (جواب ملے گا) "یہ حالت جس میں تم مبتلا ہو، اس وجہ سے

ہے کہ جب اکیلے اللہ کی طرف بلا یا جاتا تھا تو تم ماننے سے انکار کر دیتے تھے اور جب اُس کے ساتھ دوسروں کو ملا یا جاتا تھا تو تم مان لیتے تھے۔ اب فیصلہ اللہ بزرگ و برتر کے ہاتھ ہے۔" وہی ہے جو تم کو اپنی نشانیاں دکھاتا ہے اور آسمان سے تمہارے لیے رزق نازل کرتا ہے، مگر (ان نشانیوں کے مشاہدے سے) سبق صرف وہی شخص لیتا ہے جو اللہ کی طرف رجوع کرنے والا ہو۔ (پس اے رجوع کرنے والو) اللہ ہی کو پکارو اپنے دین کو اُس کے لیے خالص کر کے، خواہ تمہارا یہ فعل کافروں کو کتنا ہی ناگوار ہو۔ وہ بلند درجوں والا، مالک عرش ہے۔ اپنے بندوں میں سے جس پر چاہتا ہے اپنے حکم سے روح نازل کر دیتا ہے تاکہ وہ ملاقات کے دن سے خبردار کر دے۔ وہ دن جب کہ سب لوگ بے پردہ ہوں گے، اللہ سے ان کی کوئی بات بھی چھپی ہوئی نہ ہوگی۔ (اُس روز پکار کر پوچھا جائے گا) آج بادشاہی کس کی ہے؟ (سارا عالم پکار اٹھے گا) اللہ واحد قہار کی۔ (کہا جائے گا) آج ہر تنفس کو اُس کمائی کا بدلہ دیا جائے گا جو اس نے کی تھی، آج کسی پر کوئی ظلم نہ ہوگا۔ اور اللہ حساب لینے میں بہت تیز ہے۔ اے نبیؐ، ڈرا دو ان لوگوں کو اُس دن سے جو قریب آ لگا ہے۔ جب کلیجے منہ کو آرہے ہوں گے اور لوگ چپ چاپ

~~~~~

غم کے گھونٹ پیے کھڑے ہوں گے۔ ظالموں کا نہ کوئی مشفق دوست ہوگا اور نہ کوئی شفیع جس کی بات مانی جائے۔ اللہ نگاہوں کی چوری تک سے واقف ہے اور وہ راز تک جانتا ہے جو سینوں نے چھپا رکھے ہیں۔ اور اللہ ٹھیک ٹھیک بے لاگ فیصلہ کرے گا۔ رہے وہ جن کو (یہ مشرکین) اللہ کو چھوڑ کر پکارتے ہیں، وہ کسی چیز کا بھی فیصلہ کرنے والے نہیں ہیں۔ بلاشبہ اللہ ہی سب کچھ سننے اور دیکھنے والا ہے۔

जिन लोगों ने कुफ़्र किया है, क़ियामत के रोज़ उनको पुकारकर कहा जाएगा, “आज तुम्हें जितना शदीद गुस्सा अपने ऊपर आ रहा है, अल्लाह तुमपर उससे ज़्यादा ग़ज़बनाक उस वक़्त होता था जब तुम्हें ईमान की तरफ़ बुलाया जाता था और तुम कुफ़्र करते थे।” वे कहेंगे, “ऐ हमारे रब, तूने वाक़ई हमें दो दफ़ा मौत और दो दफ़ा ज़िन्दगी दे दी, अब हम अपने कुसूरों का एतिराफ़ करते हैं, क्या अब यहाँ से निकलने की भी कोई सबील है?” (जवाब मिलेगा) “यह हालत जिसमें तुम मुब्तला हो, इस वजह से है कि जब अकेले अल्लाह की तरफ़ बुलाया जाता था तो तुम मानने से इनकार कर देते थे और जब उसके साथ दूसरों को मिलाया जाता तो तुम मान लेते थे। अब फैसला अल्लाह बुजुर्ग व बरतर के हाथ है।” वही है जो तुमको अपनी निशानियाँ दिखाता है और आसमान से तुम्हारे लिए रिजक नाज़िल करता है, मगर (इन निशानियों के मुशाहिदे से) सबक सिर्फ़ वही शख्स

लेता है जो अल्लाह की तरफ़ रुजुअ करनेवाला हो । (पस ऐ रुजुअ करनेवालो) अल्लाह ही को पुकारो अपने दीन को उसके लिए खालिस करके, खाह तुम्हारा यह फ़ैल काफ़िरों को कितना ही नागवार हो । वह बलन्द दरजोंवाला, मालिके-अर्श है । अपने बन्दों में से जिसपर चाहता है अपने हुक्म से रूह नाज़िल कर देता है ताकि वह मुलाक़ात के दिन से ख़बरदार कर दे । वह दिन जबकि सब लोग बेपरदा होंगे, अल्लाह से उनकी कोई बात छिपी हुई न होगी । (उस रोज़ पुकारकर पूछा जाएगा) आज बादशाही किसकी है? (सारा आलम पुकार उठेगा) अल्लाह वाहिद क़दहार की । (कहा जाएगा) आज हर मुतनप्फ़िस को उसकी कमाई का बदला दिया जाएगा जो उसने की थी आज किसी पर कोई जुल्म न होगा । और अल्लाह हिसाब लेने में बहुत तेज़ है । ऐ नबी, डरा दो उन लोगों को उस दिन से जो करीब आ लगा है । जब कलेजे मुँह को आ रहे होंगे और लोग चुपचाप गम के घूँट पिये खड़े होंगे । ज़ालिमों का न कोई मुशफ़िक दोस्त होगा और न कोई शफ़ीअ जिसकी बात मानी जाए । अल्लाह निगाहों की चोरी तक से वाक्फ़ि है और वह राज़ तक जानता है जो सीनों ने छिपा रखे हैं । और अल्लाह ठीक-ठीक बेलाग़ फ़ैसला करेगा । रहे वे जिनको (ये मुशरिकीन) अल्लाह को छोड़कर पुकारते हैं, वे किसी चीज़ का भी फ़ैसला करनेवाले नहीं हैं । बिला-शुब्हा अल्लाह ही सब कुछ सुनने और देखनेवाला है ।